

دوشنبه 4 دی 1391 - 10 صفر 1433 - 23 دسامبر 2012

4 دی در گذر تاریخ ...

4 دی در گذر تاریخ***مرگ "ناصرالملک" سیاستمدار و نایب السلطنه قاجار (1306 ش)**

اشاره:

ابوالقاسم قراگوزلو معروف به ناصرالملک، پس از تحصیلات مقدماتی، راهی انگلستان گردید و در زمان ناصرالدین شاه، از نزدیکان وی شد. او در زمان مظفرالدین شاه به وزارت مالیه دست یافت ولی کار مثبتی انجام نداد. وی مدتی نیز از طرف محمدعلی شاه به صدراعظمی رسید ولی از آمدن به ایران خودداری نمود تا این که بر اثر معرفی اعضای کابینه به صورت تلگرافی، این دولت نیز با تشنجاتی مواجه شد و شکست خورد. با روی کار آمدن احمد شاه قاجار، ناصرالملک پس از مرگ عضدالملک نایب السلطنه، به نیابت سلطنت انتخاب شد و همچنان با ارسال تلگراف، از اروپا دستورات خود را صادر می‌کرد و به اداره امور کشور می‌پرداخت. این طرز حکومت، کشور را با مشکلات متعددی روبرو ساخت تا این که ناصرالملک را مجبور به سفر به ایران نمود. وی حکومت قانون و مشروطه را برای ایران زود می‌دانست و از این رو با مشروطه‌خواهان هماهنگی نکرد. با وجودی که سال‌ها در انگلستان و فرانسه اقامت داشت، معذک، روح دیکتاتوری در او به شدت ریشه دوانده بود. هنگامی که به نیابت سلطنت رسید، از انجام انتخابات طفره رفت و در مدت سه سال و نیم نیابت سلطنت او، ایران مجلس نداشت و مطبوعات به شدت در فشار و مضیقه بودند. او بعدها نیز بار دیگر برای گردش و تفریح راهی اروپا شد و امور سلطنت را با مکاتبه و تلگراف انجام می‌داد. در این هنگام تصمیم به برکناری او گرفته شد ولی نه استعفا داد و نه به ایران آمد و تا روز آخر نیز حقوق خود را کامل وصول نمود. ناصرالملک علی‌رغم دارا بودن ثروت فراوان و نفوذ بسیار در ایران و انگلستان، هیچ‌گاه از نفوذش به نفع مملکتش استفاده نکرد و در دوران نیابت سلطنت و قبل از آن، کوچکترین آثار خیریه از وی باقی نماند. سرانجام این سیاستمدار عیاش در چهارم دی ماه 1306، پس از آن که مدتی قبل به دعوت رضاخان پهلوی به ایران آمده بود، در تهران درگذشت.

* تظاهرات عظیم مسلمانان در حمایت از قیام اسلامی مردم فلسطین (1366 ش)*** درگذشت "حسن پورصنای" هنرمند قلم کار ایرانی (1375 ش)****10 صفر در گذر تاریخ***** درگذشت "مغازلی" مورخ، محدث و ستاره شناس (483 ق)**

اشاره:

ابوعمر مغازلی بوزجانی نیشابوری، حاسب و منجم و مهندس بود. او هندسه را از یحیی الماوردی و ابوالعلاء ابن کرنیب فرا گرفت. هم چنین ابوالوفاء بوزجانی (که تائزانت را از بررسی مسجد پیامبر اکرم (ص) اختراع کرد) برادرزاده‌ی اوست که کسب فنون ریاضی را از او آموخت.

* تصرف نیشابور و قتل بیش از یک‌ونیم میلیون نفر توسط سپاهیان مغول (618 ق)*** جلوس "لطفعلی خان زند" آخرین فرمانروای زندیه بر تخت سلطنت (1203 ق)***** درگذشت فقیه بزرگ "ملاجعفر شریعتمدار تهرانی" فقیه و مجتهد عالی‌مقام (1263 ق)**

اشاره:

حاج ملاجعفر بن ملاسیف الدین استرآبادی معروف به شریعتمدار تهرانی از فقها و مجتهدین امامیه‌ی قرن سیزدهم هجری، صاحب تحقیقات و تألیفات متعدد، بسیار متقی و محتاط و پرهیزکار بود. بیشتر ایام جوانی را به تحصیل علم و دانش سپری کرد و از محضر اساتید برجسته‌ی زمان بهره برد. ملاجعفر شریعتمدار تهرانی علاوه بر منصب قضاوت، در ادبیات عرب و سرودن شعر نیز مهارتی بسیار داشت اما شهرت او بیشتر به خاطر تألیفات متعدد وی در زمینه‌های فقه، اصول فقه، حکمت، کلام و اخلاق است. مهم‌ترین آثار به جا مانده از وی، کتب مصابیح در اصول فقه، الشارح الکبیر، سفینه‌النجاة و البراهین القاطعه در حکمت و کلام می‌باشد. ملاجعفر شریعتمدار در 66 سالگی وفات یافت و بدن وی را در نجف اشرف، در کنار مزار علامه‌ی حلی به خاک سپردند.

* رحلت فقیه جلیل آیت الله العظمی "سیدعبداله‌ادی شیرازی" دانشمند بزرگ شیعه (1382 ق)

اشاره:

آیت‌الله سیدعبداله‌هادی شیرازی در کودکی پدر را از دست داد و تحت سرپرستی میرزای شیرازی که از نزدیکانش بود از همان ابتدا با مبانی دین مبین اسلام آشنا شد. آیت‌الله شیرازی پس از چندی درحوزه‌ی علمیه‌ی نجف از محضر درس اساتید برجسته‌ای همچون آخوند خراسانی و علامه سید محمدکاظم یزدی بهره‌جست و به مدارج عالی علمی و معنوی دست یافت. آیت‌الله سیدعبداله‌هادی شیرازی مدت زیادی در رأس اساتید حوزه‌ی علمیه‌ی نجف قرار داشت. از این عالم والامقام مسلمان، علاوه بر چندین رساله در فروع و عبادات اسلامی، کتابی تحت عنوان دارالسلام به جای مانده است.

24 دسامبر در گذر تاریخ

* دست یابی انسان به ماه (1968م)

* تولد "واسکو نونیز دوبالبا" کاشف اقیانوس آرام (1475م) (ر.ک: 8 ژوئن)

* تولد "آدام میثسکوویچ" نویسنده معروف لهستانی (1798م)

* مرگ "هنری کاوندیش" دانشمند و فیزیک‌دان برجسته انگلیسی (1810م)

* آغاز تهاجم استعماری فرانسه به سرزمین گینه در افریقا (1849م)

* تشکیل اولین گروه تروریستی و نژادپرست "کولوکس کلان" در امریکا (1865م)

* روز استقلال کامل کشور "لیبی" با تصویب سازمان ملل متحد (1951م)